

חוברת סילבוסים -
מסלול ימי שלישי
סמסטר ב' תשפ"ב
המחלקה לניהול ומדיניות ציבורית

מס' הקורס: 685-2-0148
שם הקורס: ניהול עסקי של המערך הפנסיוני בישראל (קורס מרוכז בחירה)
שם המרצה: פרופ' רמי יוסף

תאריכי הקורס המרוכז: 20.03, 21.03, 23.03, 24.03, 28.03, בין השעות 09:00-16:00 **והבחינה תתקיים ב-31.03.**

דואר אלקטרוני: ramiyo@bgu.ac.il

משך הקורס: 3 שעות סמסטריאליות מועבר כקורס מרוכז.

מטרת הקורס להכיר לסטודנט את מערך הפנסיה והגמל בישראל לאור כל הרפורמות שעבר הענף הפנסיוני בישראל, והקניית הכלים העסקיים הניהוליים החיוניים לניהול חוזי פנסיה וגמל בשוק ההון בישראל.

מטרות הקורס:

לקורס שלוש מטרות בסיסיות:

1. הכרת מבנה הרובד הראשון- קצבאות המוסד לביטוח לאומי.
2. הכרת השוק הפנסיוני בישראל על כל רבדיו.
3. הקניית הכלים הדרושים לחישובי פנסיות.

שיטת ההוראה:

הקורס משלב הרצאות, ועבודה מסכמת.

ביבליוגרפיה:

1. חוק חוזה ביטוח לאומי.
2. תקנות המוסד לביטוח לאומי.
3. גילון יעקוב. וינרב משה. (1992). **ביטוח חיים**- מהדורה חמישית. לשכת סוכני הביטוח בישראל. (1458828-

(SYSNO

4. כהנא יהודה. (1988). **ביטוח החיים הפנסיה והגמל בישראל**. הוצאת עתרת.(HG 4028.S3K3)
5. מאמרים ופרסומים אקדמיים שיינתנו במהלך הקורס כחובת קריאה.
6. תקנון קרן הפנסיה "עמיתים".
7. תקנות פנסיה תקציבית- נציבות שירות המדינה.
8. חוזרי האוצר, פסיקות משפטיות, דוחות ופרסומים בנושא.

מטלות הקורס:

הציון נקבע בהתבסס על שני מרכיבים:

- עבודה להגשה 20% - חובה.
- מבחן מסכם 80% (במידה ובשל משבר הקורונה לא ניתן יהיה לקיים בחינה בקמפוס, יתקיים מבחן בזום עם משגיחות)

פרק א' – רובד 1- קצבאות המוסד לביטוח לאומי

1. קצבאות המוסד לביטוח לאומי לפי ענפים.
2. נכות מעבודה.
3. נכות כללית.
4. שארים.
5. תלויים.
6. קצבאות זקנה.
7. סיעוד.

פרק ב' – רובד 2- מבוא

8. מבוא, מושגים בסיסיים.
9. קרנות השתלמות, קופות גמל.
10. חוק פיצויי פיטורין וסעיף 14 לחוק.
11. חוק פנסיית חובה בישראל.
12. קרנות הפנסיה הותיקות והחדשות.
13. ביטוח מנהלים- מבוא.
14. ביטוח סיעודי,
15. ביטוח אובדן כושר.

פרק ג' – הרובד הפנסיוני השני בישראל בהרחבה

16. פנסיית יסוד.
17. פנסיה מקיפה.
18. פנסיה תקציבית.
19. ביטוחי מנהלים.
20. יתרונות וחסרונות של פנסיה מקיפה וביטוחי מנהלים.
21. הרפורמות בענף הפנסיה בישראל ומבנה הענף הפנסיוני לאור הרפורמות.
22. חוק פנסיית חובה בישראל.
23. עקרונות התמחור הפנסיוני וחישוב זכויות העמיתים.
24. פנסיית שארים, נכות וזקנה וחישוב זכויות העמיתים עפ"י תקנון קרן הפנסיה.
25. בניית תיק פנסיוני אופטימאלי.

מס' קורס: 68520041

שם הקורס: מודלים כמותיים להערכת מדיניות ציבורית (קורס חובה)

שם המרצה: פרופ' מיקי מלול

מטרת הקורס:

מטרת הקורס להציג את הרקע התיאורטי-מושגי שבבסיס הערכת מדיניות ציבורית, ולהכיר כלים כמותיים יישומיים העשויים לשמש לביצוע הערכה זו. הכלי המרכזי בו נשתמש יהיה ניתוח עלות תועלת. במהלך הקורס ינתחו שלבי ההערכה של פרויקטים נבחרים לדוגמא.

הנושאים:

1. מעורבות הממשלה במשק ומטרותיה
2. כלכלת רווחה (התנאים להצדקתו של פרויקט ציבורי)
3. פרויקטים ציבוריים כמכשיר להשגת יעילות כלכלית
4. הגדרת מצבים פארטו אופטימליים, פיצוי קלדור היקס
5. עלות תועלת Cost-Benefit: הערכה כלכלית של פרויקטים ציבוריים
6. הערכת פרויקטים בתנאי קיצוב הון
7. עלות אפקטיביות Cost Effectiveness
8. גישות נוספות להערכת עלויות ותועלות: מחירים הדוניים HPM, עלות ביקור TCM.
9. מודלים להערכת סיכונים בפרויקטים ציבוריים
10. נטל עודף של מיסים
11. רווחה כלכלית ואי שוויון (פונקציות רווחה חברתיות)
12. ביטוח
13. יישומים של שיטת עלות-תועלת

חובות הקורס:

בחינה: 80% במידה ובשל משבר הקורונה לא ניתן יהיה לקיים בחינה בקמפוס, תתקיים בחינה בזום עם השגחה בוחן: 20% במידה ובשל משבר הקורונה לא ניתן יהיה לקיים בחינה בקמפוס, יתקיים בוחן בית. חובת הגשת תרגילים (3).

רשימת קריאות

1. Alsultan, M., Jun, J., & Lambert, J. H. (2020). Program evaluation of highway access with innovative risk-cost-benefit analysis. *Reliability Engineering & System Safety*.
2. Belli et.al, 2001, *Economic Analysis of Investment Operations, Analytical Tools and Practical Applications*, World Bank Institute.
3. Boardman, A. E., Greenberg, D. H., Vining, A. R., & Weimer, D. L. (2017). *Cost-benefit analysis: concepts and practice*. Cambridge University Press.
4. Harvey S., Rosen, Gayer, T., & Civan, A. (2014). *Public finance*. McGraw-Hill Education.
5. Hourie, E., Malul, M., & Bar-El, R. (2015). The social value of municipal services, *Journal of Policy Modeling* 37.2:253-260.
6. Nas, T. F. (2016). *Cost-benefit analysis: Theory and application*. Lexington Books.
7. Rowthorn, R., & Maciejowski, J. (2020). A cost-benefit analysis of the COVID-19 disease. *Oxford Review of Economic Policy*, 36(Supplement_1), S38-S55.
8. Stiglitz, J. E., & Rosengard, J. K. (2015). *Economics of the public sector: Fourth international student edition*. WW Norton & Company.

קישור לספר באתר הבנק העולמי

[http://documents1.worldbank.org/curated/en/792771468323717830/pdf/298210REPLACEMENT.p
df](http://documents1.worldbank.org/curated/en/792771468323717830/pdf/298210REPLACEMENT.pdf)

מס' קורס: 68520146

שם הקורס: יזמות בסביבה הציבורית וניהול פרויקטי חדשנות ברשויות המקומיות (קורס בחירה)

שם המרצה: גב' מיטל מגיד

תיאור קורס:

הקורס הנ"ל בוחן באופן מעמיק את השפעת החדשנות על הסביבה שבה אנו חיים, לצד הכלים ודרכי היישום לשילוב מגמות אלו ברשויות המקומיות.

פיתוח ישובים והטמעת הקידמה בהם אינם קונספט חדשני, אך עם צמיחתם של 'האינטרנט של הדברים' (IoT) ושל ה-Big Data הקלפים נטרפו והאפשרויות להטמעת הקדמה בסביבת חיינו הפרטית והציבורית התרבו לאין שיעור. כיום, אחד מהנושאים היותר מעניינים בעולם היזמות הינו פיתוח ה-Smart Cities - הערים החכמות, אותם היישובים ורשויות השלטון המקומי פורצות הדרך, שמביאות את הקידמה ואת יתרונותיה לסביבה הציבורית של אזרחיהן, תוך מינוף הטכנולוגיות המתקדמות ואיסוף האינפורמציה שהינן מאפשרות.

בחלקו הראשון של הקורס נכיר את משמעות המושגים: ערים חכמות, 'אינטרנט של הדברים' ו-Big Data. נסקור את הדוגמאות המובילות בעולם הבינלאומי ואת התפתחות המגמה בארץ, תוך התמקדות בדרכים בהן ניתן לאמץ מגמת החדשנות במקומות פרפריאליים ופחות מתקדמים בארץ.

בחלקו השני של הקורס נבחן כיצד יש לגבש תוכניות עבודה המתאימות להטמעת מגמות אלו, מהם הכלים התומכים לניהול פרויקטים מסוג זה, וכיצד ניתן לנצל את הפיתוחים הטכנולוגיים הללו לטובת מקסום התועלות וצמצום ההוצאות של הרשויות המקומיות.

שיטת ההוראה:

הרצאות בכיתה, ומאמרים כלליים בנושאי הקורס.

קביעת הציון הסופי:

30% - עבודת אמצע

70% - מבחן

בשל משבר הקורונה ההערכה החלופית בסמסטר ב' תשפ"ב הינה עבודה מסכמת - 70% במקום בחינה. תאריך הגשת העבודה המסכמת הוא 21.06.2022

נושאי הקורס:

1. חדשנות ויזמות בסביבה הציבורית

- .2 IOT- Internet of Things
- .3 "ערים חכמות"- סקירה בינלאומית של יזמות ברשויות מקומיות בעולם
- .4 הטמעת חדשנות עירונית בסביבה פריפריאלית
- .5 דיגיטציה – לקידום הקשר מול התושבים
- .6 יזמות חברתית במרחב הציבורי
- .7 גיבוש תוכניות עבודה לפרוייקט "סביבה חכמה"
- .8 קידום יוזמות וניהול סביבת עבודה
- .9 כלים תומכים לניהול פרויקטלי
- .10 ניהול ממשקי פרויקט פנים וחץ ארגוניים
- .11 Big Data למינוף יכולות ניהול הרשות

ביבליוגרפיה:

קריאת חובה:

ספר הקורס:

- Townsend, A. M. (2013). *Smart cities: Big data, civic hackers, and the quest for a new utopia*. WW Norton & Company.

קריאת רשות:

מאמרים מקצועיים:

- Dixon, J, 2012, "How Smart Cities Save Money", *Harvard Business Review*
- Gold, A, and Hannigan, E, 2014, "Innovation In Local Government, Open Data and Information", *McKinsey report*, McKinsey Company
- Maissin, J, 2015, "How will IOT improve Public Sector services", *Deloitte report*

מס' קורס: 68520143

שם הקורס: אסטרטגיות ומכרזים – יישומים לניהול ומדיניות ציבוריות (קורס בחירה)

שם המרצה: ד"ר כהן חן

מטרות הקורס: הקורס חושף את הסטודנטים למודלים הלקוחים מהעולם הרחב של תורת המשחקים ומציג דרכי פתרון וכלים פרקטיים לסיטואציות של ניגודי אינטרסים. העולם העסקי בכלל ועולמו של מנהל בסקטור הציבורי בפרט, רצופים בהתלבטויות ובהתמודדויות עם ניגודי אינטרסים. במסגרת הקורס, נרצה לעשות שימוש בכלים המקובלים בתורת המשחקים לצורך הצגת תרחישים שונים מהעולם העסקי ומחיינו של מנהל. כמו כן, נראה כיצד אותם כלים מאפשרים לפתור סוגיות מגוונות בעולם הציבורי והעסקי בדגש על סוגיות בתחום המכרזים.

שיטת ההוראה:

בנוסף להרצאות הכיתה, יידרשו הסטודנטים לקריאה של מאמרים כלליים בנושאי הקורס.

קביעת הציון הסופי:

"הרכב הציון הסופי בקורס יישמר, אך המטלה המסכמת בקורס עשויה להשתנות בהתאם לתנאים בסוף

הסמסטר"

30% הגשת שלושה תרגילים (חוק חובת המכרזים 25% ותרגול המודלים שילמדו 5%)

70% בחינה סופית

- במידה ובשל משבר הקורונה לא ניתן יהיה לקיים בחינה בקמפוס, יינתן מבחן מקוון בזמן קצוב

נושאי הקורס:

1. מושגי יסוד בתורת המשחקים: סוגים של אינטראקציות, רמות אינפורמציה והאסטרטגיות האפשריות.
2. יישום של מושגי משחק ופתרון משחקים בסיטואציות כלכליות בדידות ורציפות.
3. יישום מושגי שיווי משקל בתחרויות עסקיות, אסטרטגיות מחיר וכמות.
4. עולם המכרזים: הכרות עם סוגי מכרזים וחוקיהם. שימוש במכרזים בשוק הנדל"ן ובשוקים אחרים. (רשות החשמל – ניתוח מקרה).
5. חוק חובת המכרזים: לימדת החוק על היבטיו השונים מפי הסטודנטים (פרזנטציה כחלק מחובות הקורס).
6. משחקים צורה רחבה: פתרון תהליכים עסקיים שמתפתחים לאורך זמן, משא ומתן ומשברים פוליטיים.
7. מודלים של מיקוח: התייחסות לתהליכי מיקוח קצרים וארוכים, אסטרטגיות מיקוח.
8. הכרות עם הגורמים הממונים על האסטרטגיה בארגון וסיבות לכישלונות אסטרטגיים.

9. אסטרטגיה ברמת העסק: ניתוח SWOT ויישומו בישראל.
10. ניתוח אסטרטגיות ומכרזים בתרחישים אקטואליים במגזר הציבורי.
11. שימוש בכלים של תורת המשחקים בתחרויות פוליטיות.

ביבליוגרפיה:

קריאות חובה

1. אבי פייגנבאום. (2008). *אסטרטגיה תחרותית גלובלית*. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה. (מהדורה שנייה).
2. חפץ אביעד. (2014). *חשיבה אסטרטגית: תורת המשחקים ושימושיה בכלכלה וניהול*. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.

1. Heifetz, A. (2012) *Game Theory with Business Applications – Auctions module*. Raanana: The Open University of Israel.
2. Krishna, V. (2009). *Auction theory*. Academic press.
3. Osborne, M. J. (2004). *An introduction to game theory* (Vol. 3, No. 3). New York: Oxford university press.

קריאות רשות

4. Arozamena, L., Fioriti, A., & Weinschelbaum, F. (2021). From auction theory to market design: Paul Milgrom and Robert Wilson's contributions to
5. Cramton, P. (2002). In Martin Cave, Sumit Majumdar, and Ingo Vogelsang, eds., *Handbook of Telecommunications Economics*. Chapter 14: Spectrum auctions.
6. Dechenaux, E., Kovenock, D., & Sheremeta, R. M. (2015). A survey of experimental research on contests, all-pay auctions and tournaments. *Experimental Economics*, 18(4), 609-669.
7. economics. *Estudios económicos*, 38(76), 279-296.
8. Klemperer, P. (2002). What really matters in auction design. *Journal of economic perspectives*, 16(1), 169-189.
9. Klemperer, P. (1999). Auction theory: A guide to the literature. *Journal of economic surveys*, 13(3), 227-286.
10. Kong, Y. (2020). Not knowing the competition: evidence and implications for auction design. *The RAND Journal of Economics*, 51(3), 840-867.

מס' קורס: 685-2-1061

שם הקורס: ניהול ציבורי (קורס חובה)

שם המרצה: פרופ' פני יובל

תיאור הקורס

מטרת הקורס לנתח את בעיות היסוד והדילמות שאיתן מתמודד הניהול הציבורי בן זמננו ולהקנות כלים עיקריים לניהול ציבורי אפקטיבי ויעיל. נתמקד בעיקר בתהליכים פנים ארגונים. נתייחס גם למערכת שיתופי הפעולה ויחסי הגומלין המתקיימים בין מוסדות המגזר הציבורי ובמארג היחסים בינם לבין ארגונים מהמגזר העסקי-פרטי, שלישי ורביעי דרך ממשל רישתי. הקורס יתבסס על גישה השוואתית ותיאורטית, תוך יישום למציאות הישראלית.

נושאי הקורס

1. מאפייני המנהל הציבורי ובעיות היסוד שאיתן הוא מתמודד.
2. ניהול ציבורי בדמוקרטיה שסועה
3. ניהול ציבורי, ניהול פרטי וניהול במגזר השלישי: זיקת הגומלין בין התחומים להלכה ולמעשה.
4. גישות לחקר הניהול הציבורי.
5. ניהול, מנהל ופוליטיקה.
6. אחריות וסמכות בניהול הציבורי.
7. תקצוב והקצאת משאבים במגזר הציבורי.
8. הפיקוח ובקרה פנימית וחיצונית.
9. התנהגות ארגונית במגזר הציבורי.
10. המשאב האנושי וייצוגיות ביורוקרטית
11. רפורמות במגזר הציבורי: מניהול מסורתי לניהול ציבורי חדש (NPM)
12. רפורמות במגזר הציבורי: מ-NPM ל-PVM
13. רפורמות במגזר הציבורי: ממשילות, למשילות החדשה ומשיתוף לשותפות
14. כלים לניהול ציבורי של רשתות רבות-ארגונים, רבות-דרגים ורבות-מגזרים
15. כלי ניהול מתקדמים: סוכנויות ביצוע, מבנה ניהולי, מכרזים וחוזים, ניהול אסטרטגי, ממשל מקוון ושיתוף בקבלת החלטות.

דרישות הקורס

1. קריאת ספרות החובה – פרטי הקריאה יעודכנו באתר הקורס בתחילת הסמסטר.
2. הגשת שני ניתוחי אירוע בהם יידרש הסטודנט ליישם בצורה אינטגרטיבית את הידע הנרכש בשיעורים ואת חומר הקריאה למקרים רלוונטיים למערכת הציבורית הישראלית (ממוצע הציונים של שני ניתוחי האירוע מהווה 30% מהציון הסופי).
3. בחינה מסכמת** (70% מהציון הסופי).

**במידה ובשל מגבלות הקורונה לא ניתן יהיה לקיים בחינה בקמפוס תערך הערכה חלופית – בחינה במתכונת דומה שתתקיים בזום בהשגחה.

- ביבליוגרפיה ** יתכנו שינויים בפרטי הקריאה – כל הפריטים לקריאת חובה יופיעו באתר הקורס
חומר רקע לקורס: גל-נור, יצחק. 2007. מנהל ציבורי בישראל. ירושלים: אקדמון.
1. בן-דוד, ד. 2021. "השפעת היעדר שקיפות על עתידה של ישראל: מבט כלכלי-חברתי". בתוך: ארד, נ. *שקיפות, שחיתות ומה שביניהן*. תל-אביב: שקיפות בינלאומית ישראל.
 2. בן בסט, א. ודהאן מ. 2006. *מאזן הכוחות בתהליך התקצוב*. ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה.
 3. גל-נור, יצחק. 2007. *מנהל ציבורי בישראל*. ירושלים: אקדמון. עמ' 33 – 52, 167 – 219.
 4. הטיס-רולף, ש. 2005. *חוק ההסדרים: סוגיות והשוואות בינלאומיות*. ירושלים: מרכז המחקר של הכנסת.
 5. זמיר, י. 2012. "אחריות ציבורית", בתוך: כהן-אלמגור, ר., ארבל-גנץ, א. וכשר, א. *אחריות ציבורית בישראל*, ירושלים: המכון הישראלי לדמוקרטיה.
 6. זעירא, י. 2009. "מחלוקת 1 כלכלה: מדע, מקצוע או אידיאולוגיה?" בתוך: ארנון, א., ויוסטמן, מ. (עורכים). *מחלוקות בכלכלה*. עמ' 11-23.
 7. חבר, ש. 2014. "תיאוריות כלכליות פוליטיות של ההפרטה", בתוך: גלנור, י., פז-פוקס, א., וציון, נ. *גבולות ההפרטה ותחומי האחריות של המדינה*, [הוצאת הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר](#).
 8. לוי פאור, דוד. 2014. "הגרעון הרגולטורי של עידן ההפרטה: לקראת רפורמה רגולטורית בישראל?" בתוך: גלנור, י., פז-פוקס, א. וציון, נ. *גבולות ההפרטה ותחומי האחריות של המדינה*. [הוצאת הקיבוץ המאוחד ומכון ון ליר](#).
 9. מידני, א. 2009. *אחריות ציבורית וצריכה פוליטית*. תל אביב: בורסי. פרק 3.
 10. מילטון, פ. 1988. *החופש לבחור: עיקרי הכלכלה החופשית*. תל-אביב: דביר.
 11. שטיגליץ, א. ג'.. 2005. אי נחת בגלובליזציה. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד. עמ' 9-25, 31-50.
12. Bendor, J. (1990) 'Formal Models of Bureaucracy: A Review', in: N.B. Lynn and A.
 13. Donahue, D. John, and Zeckhauser, J. Richard. 2011. *Collaborative Governance*. NJ: Princeton University Press.
 14. Dye, T. R. (2017). *Understanding public policy*. Boston: Pearson.
 15. Hood, C. and M. Lodge. 2006. *The Politics of Public Service Bargains: Reward, Competency, Loyalty - and Blame*. Oxford: Oxford University Press. Ch. 1
 16. Lodge, M. and C. Hood. 2012. "Into an Age of Multiple Austerities? Public Management and Public Service Bargains across OECD Countries". *Governance* 25(1): 79-101.
 17. Møller, A.M., 2021. Deliberation and Deliberative Organizational Routines in Frontline Decision-Making, *Journal of Public Administration Research and Theory*, Volume 31(3): 471–488.
 18. O'Toole, Jr. J. Laurence., and Meier, J. Kenneth. 2011. *Public Management, Organizations, Governance, and Performances*. NY: Cambridge University Press. Pp: 1-42.
 19. Peters, G. B. 1998. *Managing Horizontal Government: The Politics of Coordination*. Research paper 21. Candian Center for Management Development.
 20. Pollitt, C. and G. Bouckaert. 2004. *Public Management Reform: A Comparative Analysis*. 2nd edition. Oxford: Oxford University Press. Chs. 1-2.
 21. Pollitt, C., C. Talbot, J. Caulfield and A. Smullen. 2004. *Agencies: How Governments do Things through Semi-Autonomous Organizations*. London: Palgrave Macmillan. Chs. 1-2.
 22. Sher-Hadar, N., Lahat, L., & Galnoor, I. 2021. *Collaborative Governance*. Palgrave Macmillan, Cham.

מס' קורס: 685-2-0127

שם הקורס: מדיניות סביבתית (קורס בחירה)

שם המרצה: גב' אביב שטרן

מועד ומקום הקורס: יום ג', 11:00-14:00

שעות קבלה מרצה: יום ג', 10:00-11:00 בתיאום מראש; דואר אלקטרוני: avivst@post.bgu.ac.il

מטרת הקורס

הקורס מיועד לתלמידי ותלמידות תואר מוסמך בניהול ומדיניות ציבורית. הקורס יספק ידע תיאורטי וכלים כלכליים לניתוח בעיות מתחום יחסי הגומלין בין החברה והסביבה. בקורס יילמדו מושגים מרכזיים הנוגעים לכשלי שוק המאפיינים מוצרים בעלי אופי סביבתי אשר מנגנון השוק אינו מייצר עבורם פתרונות מספקים. יידונו שיטות לאמידה ומדידה של הערך הכלכלי של מוצרים אלו והאמצעים העומדים בפני קובעי המדיניות להתערבות בשווקים. בנוסף, ינתחו מקרי בוחן מרכזיים של מדיניות סביבתית במשק הישראלי.

רשימת הנושאים העיקריים בקורס

1. הקדמה: קיימות וכלכלה סביבתית, סקירה והתפתחות התחום, מושגי יסוד
2. נושאים סביבתיים גלובליים: דמוגרפיה וסביבה, שינויי אקלים, משאבי אנרגיה, הסכמים בינלאומיים.
3. כלים יישומיים בכלכלת סביבה: כשלי שוק (זכויות קניין, השפעות חיצוניות, נטל עודף, מוצרים ציבוריים, משאבי טבע משותפים), ניתוח עלות-תועלת, סיכון ואי ודאות.
4. מדיניות סביבתית. קבלת החלטות בתנאי ודאות ובתנאי מידע חסר. אמצעים לקידום מדיניות סביבתית, קריטריונים לקביעת התערבות, כלי בקרה, שליטה ע"י גוף מסדיר ותמריצי שוק. משפט קוז.
5. ניהול משאבי טבע: מקורות מתכלים ומתחדשים, הטרגדיה של המשאבים המשותפים ונציגות הדורות הבאים.
6. ניתוח מדיניות סביבתית עבור סוגיות נבחרות במשק הישראלי.

חובות הקורס

- בחינה סופית
- תרגיל מסכם – ניתוח בעיה מתחום המדיניות הסביבתית

אופן קביעת הציין

- בחינה 80%.
- במידה ובשל משבר הקורונה לא ניתן יהיה לקיים בחינה בקמפוס, יינתן מבחן מקוון בזמן קצוב.
- תרגיל מסכם 20% (15% עבודה, 5% הצגה בכיתה)

ספרי הקורס (קריאות החובה)

Field, B. C., and Field, M. K. (2016). *Environmental Economics: An introduction, 7th edition*. New York: McGraw-Hill.

בקר, נ. ופרידמן ח. (2020). היבטים כלכליים של איכות סביבה, הוצאת פרדס.

קריאה נוספת*

Baumol, W. J., and Oates, W. E. (1988). [*The Theory of Environmental Policy*](#), 2nd edition. Cambridge, New York: Cambridge University Press.

Buchholz, W., and Rübhelke, D. (2019). [*Foundations of environmental economics*](#). Springer.

Endres, A. (2011). [*Environmental Economics: Theory and Policy*](#). Revised and extended version, Cambridge, New York: Cambridge University Press.

Gates, B. (2021). [*How to avoid a climate disaster: the solutions we have and the breakthroughs we need*](#). Knopf.

Hussen, A. (2012). [*Principles of environmental economics and sustainability: an integrated economic and ecological approach*](#). Routledge.

*הקישורים זמינים באמצעות חשבון המשתמש האוניברסיטאי בלבד.

מס' קורס: 68520166
שם הקורס: מבעיה חברתית למדיניות יישומית-- סמינר מחקרי
שם המרצה: ד"ר גרניט אלמוג-ברקת

עוזרת הוראה: שיר לוצאטו

דרישות קדם

קורס שיטות מחקר במדיניות ציבורית 68520141

לתשומת ליבכם:

ההשתתפות בקורס כוללת סיור חובה ופרזנטציה בפני קובעי מדיניות – שני מועדים אלו נוספים על ימי הלמידה הקבועים.

תיאור הקורס:

מחקר במדיניות ציבוריות הוא מטבעו אינטר-דיסציפלינארי שכן אלו המחזיקים בתפקידים והמבקשים לפעול בשדה עשייה זה משפיעים על חיינו במגוון תחומים בהם: בריאות, חינוך, רווחה, כלכלה תחבורה, משפט וכו'. סטודנטים המבקשים לקחת על עצמם והעתידים לשרת בתפקידים ניהוליים בכירים במגזר הציבורי, יוכלו באמצעות הסמינריון לתרגל את היכולת לנוע בין תיאוריה לפרקטיקה – לתרגם מחקר לנייר מדיניות, ככלי באמצעותו ניתן לחולל שינוי ולעצב מדיניות ציבורית.

לאחר בעיה מעשית בתחום המדיניות הציבורית, לחקור אותה ולהתוות לה פתרון אשר יוצג באמצעות מודל של נייר מדיניות. הסמינר מאפשר התנסות מעשית במחקר יישומי - בכתיבה והצגה של ניירות מדיניות כמענה לסוגיות המצויות בראש סדר היום הציבורי בישראל. נייר מדיניות כתוצר סופי המציג את התופעה, החלופות להתמודדות עמה ומציע דרך פעולה יישומית כהמלצה מבוססת מחקר.

מטרת הקורס:

1. חשיפה והכרות עם גופים מרכזיים העוסקים בעיצוב מדיניות.
2. הכרות ורכישת כלים ועקרונות בסיסיים לבצוע מחקר מדיניות עצמאי בעתיד - קריאה ביקורתית, כישורי מחקר יישומי, יכולת הבעה בכתב ובע"פ.
3. התנסות ותרגול היכולת בכתיבת נייר מדיניות והצגתו.

נושאים מרכזיים שידונו במליאה:

נייר מדיניות כהזדמנות למעשה של מנהיגות
הגדרת הבעיה - Problem Definition in Policy Analysis

שותפויות בין מגזריות כאתגר המדיניות הציבורית
 שיתוף ציבור כעיקרון מנחה בתהליכי גיבוש ויישום מדיניות

הלומדים יוכלו ליזום כתיבת נייר מדיניות בתחום רלוונטי המעניין אותם או לחילופין לבחור מתוך מגוון של אתגרים
 ציבוריים רלוונטיים להם נדרשים קובעי המדיניות. להלן **דוגמאות רלוונטיות:**

ייצוג והכשרת דירקטורים בחברות ממשלתיות בישראל.
 מיון והכשרת מנהלי בתי-ספר
 הכשרות פני עתיד בעולם העבודה בהכוון המקצועי משרד הרווחה
 הפרעות אכילה – אבחון, טיפול והעשרת הידע והמטפלים בתחום
 מערך הטראומה בישראל
 חסמי בני העדה הדרוזית במערכת ההשכלה הגבוהה
 המאבק בתאונות דרכים
 סוגיית יתומי צה"ל וכוחות הביטחון הבוגרים
 מערך הטיפול בנכי צה"ל.
 בני משפחה מטפלים (CARE GIVERS)
 נפגעי חיסון וטיפולים רפואיים – מדיניות ודרכי הטיפול בהם.
 השלכות טיפולי הגזזת ונפגעים על הדורות הבאים
 השפעות משבר הקורונה על מערכת החינוך בישראל.
 גאוגרפיה חברתית בישראל - פערי אי שוויון בין מרכז לפריפריה

דרישות הקורס:

- נוכחות והשתתפות **חובה** בכל המפגשים.
- קריאה מקדימה של מאמרי חובה וחומר הרקע אודות הנושאים המרכזיים כהכנה לדיונים, פרזנטציות ומשובים במליאה - הלומדים ידרשו לחשיבה מקדימה, להעמקה ולהוכחת בקיאות בחומר הנלמד.
- כתיבה מעשית של נייר מדיניות והצגתו במליאה ובפני קובעי מדיניות.
- תיעוד תהליך הלמידה והמחקר באמצעות תיק פורטפוליו הכולל: אפשרויות הפעולה, קבלת החלטות, דיונים, תגובות לחומרים ולפרזנטציות של חברי קבוצת הלמידה והמנחה.
- עבודות אישיות

יום שני 4.4.22

סיור לימודי אתגרי עיצוב מדיניות בירושלים

ד"ר יונית יעקבוביץ - מרכז ברוקדייל	
מר יואב שור - הכשרות לעולם העבודה - משרד הרווחה	
פרופ' נחום בלאס - מרכז טאוב	
עו"ד תמר פלד אמיר – עתודות לישראל, משרד ראש הממשלה	
הגב' איה חיראדין – ממונה על החינוך הדרוזי צרקסי- משרד החינוך	
ד"ר אודט סלע- מדענית ראשית, משרד החינוך	

דן אוריין – שגריר ומנהל מדינות הבלקן – משרד החוץ	
אורחים נוספים במהלך הסמינר	
מר אריה מועלם – סמנכ"ל משרד הביטחון אגף שיקום והנצחה	
עו"ד טלי ניר - המנוע 121	

אנא שימו לב, ההשתתפות בסמינר כוללת סיור לימודי כחובה.

יתכנו שינויים במועד הסיור ובתכניו בהלימה להנחיות הבריאות.

תוצרי למידה:

זיהוי ואיתור סוגיות מרכזיות המצויות בראש סדר היום הציבורי. תיאור תופעה לא רצויה, חקר, ניתוח חלופות מדיניות ובחירת המדיניות המועדפת ותרגומה לכדינייר מדיניות.
 כתיבת נייר מדיניות - כמחקר יישומי בסיסי אשר בסופו יתבקשו הלומדים להציגו כנייר מדיניות ובו חלופות יישומיות מבוססות מחקר וספרות אקדמית רלוונטית.
 פרזנטציה של נייר המדיניות המבוסס על סוגיה מרכזית בסדר היום הציבורי בפני מומחים מהאקדמיה וקובעי מדיניות.

שלבי העבודה, דרישות ההגשה ומרכיבי הציון בקורס:

- איתור קובע מדיניות, בחירת סוגיה רלוונטית, למידה והגשת הצעה לאישור המרצה (10% מהציון הסופי)
 - הצגת ההצעה למחקר מדיניות בסוגייה ציבורית (20% מהציון הסופי)
 - כתיבת נייר מדיניות (45% מהציון הסופי)
 - פרזנטציות אישיות בפני קובעי מדיניות, חברי הסגל ואורחים
- ביום רביעי 22.6.22 (25% מהציון הסופי).**

העבודה הסופית תוגש כתיק פורטפוליו הכולל את מרכיבי השלבים השונים ובכללם נייר המדיניות כמו גם הפרזנטציה ותיעוד תהליך הלמידה עד ליום א' 10.7.22

ביבליוגרפיה

חובה

- גל נור, י. (2007). **מינהל ציבורי בישראל: התפתחות, מבנה, תפקוד ורפורמות**. הוצאת אקדמון, עמ' 186.
- דרי, ד. (1996). **יסודות המנהל הציבורי**. תל אביב, האוניברסיטה הפתוחה, יחידות 1-2.
- לוי, י. (2011). **לכתוב נייר מדיניות**. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה.
- Bardach, E. (2012). *A Practical Guide for Policy Analysis: The Eightfold Path to More Effective Problem Solving*. Sage publications.
- Deleon P. (1999). "The stage approach to the policy process", in Sabatier P. (Ed), *Theories of the Policy Process*, Westview Press, chapter 2
- Dery, D. (1984). **Problem Definition in Policy Analysis**. Kansas University Press.
- Weimer, D. and Vining, A. (1989). *Policy Analysis Concepts and Practice*, New Jersey: Prentice Hall, chapter 1, (chapter 2, 1999)

בחירה

ליבליך, ע., תובל-משיח, ר. וזילבר, ת. (2010). **בין השלם לחלקי, ובין תוכן לצורה**. בתוך ל. קסן ומ. קרומר-נבו (עורכות), שיטות לניתוח נתונים איכותניים (עמ' 21-42). באר-שבע: אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

צבר-בן יהושע, נ., דושניק, ל. (1999). **אתיקה של המחקר האיכותני**. ב-ל' צבר-בן יהושע, מסורות וזרמים במחקר האיכותני (עמ' 217-236). תל אביב: מכון מופ"ת.

קסן, ל., וקרומר-נבו מ, (עורכות). (2010). **ניתוח נתונים במחקר איכותני**. הוצאת מוסד ביאליק ואוניב' בן גוריון. שקד' א, (2003). **המשמעות מאחורי המילים: מתודולוגיות במחקר איכותני - הלכה למעשה**. האוניברסיטה העברית ירושלים.

Gassner, D. & Gofen, A. (2018). **Street-level Management: A Clientele-Agent Perspective on Implementation**. Journal of Public Administration Research And Theory, 2018, 1–18.

Dery, D. (1990). **Data and Policy Change**. Kluwer Academic Publishers.

Greenberg, J. & Baron, R. (2003). **Behavior in organizations** (8th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

Handy, C. (1998). **The hungry spirit**. New York: Broadway Books.

Handy, C. (2004). **The new alchemists**. United Kingdom: Hutchinson.

Light, P C. (2010). **Driving Social Change: How to Solve the World's Toughest Problems..** John Wiley & Sons, Inc, New York.

Light, P C. (1999). **The True Size of Government**. Brookings Institution Press, Washington DC.

Light, P C. (2008). **The Search for Social Entrepreneurship**. Brookings Institution Press, Washington DC.

Light, P C. (2002). **Government's Greatest Achievements: From Civil Rights to Homeland Security**. Brookings Institution Press, Washington DC.

Magleby, D B. Light, P C. Nemacheck, C L. (2012). **Government by the People..** Pearson, New York.

Schneider, A. & Ingram, H. (1990). **Behavioral assumptions of policy tools**. The Journal of Politics, 52(2), 510-529.

Yin R, K. (2009). **Case Study Research Desesign and Methods** Fourth Edition Applied Social Research Methods Series volume 5, SAGE

מקורות נוספים:

נציבות שירות המדינה - כתיבת מסמכי מדיניות – מדריך לכותב

[writingPolicyDocumentGuide.pdf \(www.gov.il\)](http://www.gov.il/writingPolicyDocumentGuide.pdf)

משרד ראש הממשלה

[שיתוף ציבור \(בהרצה\)\(www.gov.il\)](http://www.gov.il)

שיתוף ציבור בעבודת הממשלה – פלד אמיר, תמר. ורדי, סיון.

[shituf.pdf \(www.gov.il\)](http://www.gov.il/shituf.pdf)

מס קורס: 68520164

שם: הקורס: מנהיגות ומעגלי השפעה (קורס בחירה)

שם מרצה: ד"ר גרניט אלמוג-ברקת

מתרגלת: שיר לוצ'אטו

רציונל הקורס:

קורס מנהיגות ומעגלי השפעה מיועד לעוסקים בתפקידי מנהיגות-ניהול. תוכנית הקורס מחברת בין הפרקטיקה לתיאוריה, ובכך היא מבקשת לסייע בידי הלומדים להעשיר את הידע התיאורטי ואת אסטרטגיות ההתמודדות הפרקטיות בסוגיות מרכזיות העומדות על סדר יומם. מפגשי הקורס יחולקו לשלושה צירים אשר יפרו זה את זה: **בציר הראשון** - ייחשפו המשתתפים ל**תיאוריות מרכזיות** בתחום המנהיגות ולהתפתחות המחקר במהלך המאה ה-20 וראשית המאה ה-21.

בציר השני - ושאר רוח בן, יוצגו מעשים של מנהיגות, יועלו לדיון חקרי מקרה המצויים בהלימה לנלמד בציר הראשון המשקפים התמודדות עם דילמות מנהיגותיות-ניהוליות הקשורות לעולמם של הלומדים. חקרי מקרה אלו יאפשרו בחינת קשת רחבה של אופני התמודדות בסוגיית השונות בארגונים בעלי אפיונים מגוונים ובשירות הציבורי בפרט.

בציר השלישי - תהליך הלמידה מזמין את המשתתפים לגבש את **חזונם האישי**, לבחון את מימושו בחזון הארגון דרכו הם מבקשים לפעול, למגוון התנסויות אישיות. **פרקטיקות** שתכליתן לשכלל ולתרגל את יכולותיהם הניהוליות-המנהיגותיות כמו גם לבחינה רפלקטיבית של התפתחותם האישית, כאלו המבקשים לחולל שינוי באמצעות המגזר הציבורי.

נושאי הלימוד בקורס:

שאלת המנהיגות - מניהול למנהיגות: ראשיתה של המחשבה המנהיגותית הכרות עם התפתחות המחקר במנהיגות.

הגדרות ומאפיינים; – **תופעת המנהיגות** - גישות שונות של מנהיגות / תיאוריות בסיסיות של מנהיגות התפתחות תאוריות המנהיגות; מנהיגות ומינהל; מנהיגות כריזמטית, מעצבת ומתגמלת מנהיגות משתפת, מנהיגות אותנטית

פיתוח מנהיגות, כיצד? תעשיית הכשרות במנהיגות

בין חזון אישי לחזון ארגוני

מנהיגות בעת משבר

אירועים מכוננים כמעצבים את החזון הארגוני

מעשה של מנהיגות

בין ניהול למנהיגות במגזר הציבורי

נחישות וענווה – מנהיגות דרגה 5

מבחן התוצאה

מעגלי השפעה

דרכי ההוראה בקורס: גישת הוראה-למידה סדנאית, המשלבת בין תיאוריה ופרקטיקה, שיחות עם מומחים ובעלי תפקידים מעולם העשייה, שאלונים אישיים, שימוש באמצעי ייצוג מוחשיים, דיונים בתוך הקבוצה, לצד אפשרות לרפלקציה אישית וקבוצתית.

דרישות הקורס:

נוכחות חובה והשתתפות פעילה ותורמת, ביצוע מטלות והתנסויות, קריאת מאמרי החובה.

הערכת הסטודנטים – מרכיבי הציון הסופי :

12.4.22	40% מן הציון	עבודת בית (קבוצתי)
14.6.22	עד 20% מן הציון	פרזנטציה "חקר מקרה"
30.06	עד 40% מן הציון	הגשת עבודה מסכמת (אישי)

מייטיב 7 נקודות

מועד הגשת העבודה המסכמת עד שבוע מיום הפרזנטציה ולא יאוחר מסיום הסימסטר.
* (זהו גם מודל הערכה חלופי בעיתות קורונה)

חומרי למידה:

חובה:

1. דרי ד' (2009). **מהות המנהיגות: שתי נקודות מבט**. *הד החינוך*, 40-43.
2. חפץ, ר' ולינסקי, מ' (2007). **מנהיגות במבחן**. הוצ' ידיעות אחרונות, תל-אביב. או בגרסה באנגלית:
- Heifetz, R. A., & Linsky, M. (2002). **Leadership on the line**: Staying alive through the dangers of leading. Boston, MA: Harvard Business School Press.
3. פרנץ ג. וריון ב. (1968). **הבסיסים לכוח חברתי**, בתוך: קרטרייט ד. וזנדר א., דינאמיקה קבוצתית, תל-אביב: יחדיו. כרך ב' עמ' 761-778.
4. קולינס ג'ים, **מנהיגות דרגה 5**. Harvard Business Review, ינואר 2001. או בגרסה באנגלית:
- Collins, J. **Level 5 Leadership**. Harvard Business Review, January 2001.
5. החלטה מספר 1653 של הממשלה מיום 10.07.2016 - "עתודות לישראל" - תכנית אסטרטגית לבניית עתודות הון אנושי למגזר משרתי הציבור בישראל
<https://atudot.gov.il/about/govdes1653>
6. Almog-Bareket, G. The missing component in MBA programs: Management Decision, 49(10), pp.1600-1611. 2011.
7. Collins, J. (2005). **Good to Great and the Social Sectors** Switzerland: Springer. (pp. 103-118).

8. **Ronald A. Heifetz: Leadership, Adaptability, Thriving:**
<https://www.youtube.com/watch?v=CSZid1VIYxc>
9. **Marty Linsky - Adaptive Leadership**
[TEDxStCharles - Marty Linsky - Adaptive Leadership-Leading Change - YouTube](https://www.youtube.com/watch?v=TEDxStCharles-MartyLinsky-AdaptiveLeadership-LeadingChange)
10. Ten Leadership Theories in Five Minutes:
<https://www.youtube.com/watch?v=XKUPDUDOBVo>

רשות

קריאת הרשות היא רשימה חלקית שתותאם ותורחב באופן פרטני ובהלימה לסוגיות שיועלו באמצעות חקרי המקרה.

1. גלדוול, מ' (2001). **נקודת המפנה: חשיבותם הגדולה של הדברים הקטנים**. תל-אביב, הוצ' ידיעות אחרונות.
2. דאקוורת, א' (2017). גריט. הוצ' מטר.
3. כ"ץ, נ' (1999). הגדרת חזון והנחתו – אבן היסוד למנהיגות איכותית. בתוך: א' גונן וא' זכאי (עורכים), **מנהיגות ופיתוח מנהיגות**, עמ' 133-146, הוצ' משרד הביטחון.
4. לוי, ע' (2008). **ניהול ומנהיגות - שינוי וחידוש**. 271-281, תל-אביב, הוצ' רימונים.
5. פופר, מ' (1996). **על מנהלים כמנהיגים**. תל-אביב, הוצ' רמות.
6. פופר, מ. ורונון, א. (1989). **על המנהיגות**. תל אביב, הוצ' משרד הביטחון.
7. פוקס, ש' שפיר, י' ומרום, ד' (עורכים). (2006). **מדברים חזון**. ירושלים, כתר וקרן מנדל או בגרסה האנגלית:
8. קולינס, ג' פוראס, ג' (1995). **לנצח נבנו**. תל אביב, הוצ' פקר. או בגרסה האנגלית:
1. Collins, J., & Porras, J. (1994). **Built to last: Successful habits of visionary companies**. New York, Harper-Collins.
2. Allen, R. (1995). **On a clear day you can have a vision: A visioning model for everyone**. *Leadership and Organization Development Journal*, 16(4), pp 39-44.
3. Almog-Bareket, G. (2016). **Social Enterprenurship and Social Learning: The View from Mount Nebo**. In A. Habisch, & R. Schmidpter, *Cultural Roots of Sustainable Management- Practical Wisdown and Corporate Social Responsibility*
4. Bennis, W. (1989). **On becoming a leader, reading mass**: Addison weisey. Chapter 8- Getting people on your side.
5. Berson, Y., Shamir, B., Avolio, B. J., & Popper, M. (2001). **The Relationship Between Vision Strength, Leadership Style, and Context**. *The Leadership Quarterly*, 12, 53-73.

6. Bloom, P. N., & Brett, R. S. (2010). **Identifying the drivers of social entrepreneurial impact: an exploratory empirical study in *Scaling Social Impact – new thinking ed.*** Bloom P. N., & Skloot E. New York: Palgrave Macmilian.
7. Collins, J. (2001). *Good to Great*. New York: Harper-Collins.
8. Collins, J. (2001b). Level 5 leadership: The triumph of humility and fierce resolve. *Harvard Business Review*, 79, 66–76.
9. Chance, E. W. (1992). *Visionary leadership in schools: Successful strategies for developing and implementing an educational vision*. Springfield, IL: Charles C. Thomas.
10. Crozier, Michel & Erhard, Friedberg, (1980). *Actors and Systems-The Politics of Collective Action*. Chicago and London: The University of Chicago Press.
11. Greenberg, G. A., & Baron R. A. (1999). *Behavior in organizations, Understanding and Managing the Human Side of Work*. Prentice Hall International. Chapter 11 – Power & Politics, Chapter 12 – Leadership, Chapter 16 – Managing Organizational Change.
12. Handy, C. (2004). *The New Alchemists*. United Kingdom: Hutchinson.
13. Light, C. Paul, (2011), **Driving Social Change**, John Wiley & Sons, New Jersey.
14. Manasse, A. L. (1986). **Vision and leadership: Paying attention to intention**. *Peabody Journal of Education*, 63, 150-173.
15. Nanus, B. (1992). *Visionary leadership: Creating a compelling sense of direction for your organization*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
16. Nelson, T. (2003). **The persistence of founder influence: Management, ownership, and performance effects at initial public offering**. *Strategic Management Journal*, 24, 707-724.
17. Raynor, M. E. (1998). **That vision thing: Do we need it?** *Long Range Planning*, 31, 368-376.
18. Senge, P. (2006). Shared vision. In P. Senge, *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization*, pp. 205-232. New York: Bantam-Doubleday.
19. Simon, H. A. (1997). *Administrative Behavior*. New York: The free press.
20. Shein, E. H. (1992). *Organizational culture and leadership: a dynamic view*. San Francisco: Jossey-Bass. Chapter 1 – Defining Organizational.
21. Yukl, G. A. (1994). *Leadership in Organizations*. Englewood Cliffs, N.J: Prentice Hall. Leadership, Chapter 12 – Transformational & Cultural Leadership.

Jim Collins's Top 10 Rules for Success

<https://www.youtube.com/watch?v=Cu1WZoikY5M>

Ronald Heifetz: The nature of adaptive leadership

[Ronald Heifetz: The nature of adaptive leadership - YouTube](#)

סרטים:

1. פורסט גאמפ (Forrest Gump) (פרמאונט, 1994)

-
- .2 העזרה (The Help) (2011, Touchstone Pictures)
 - .3 פאץ אדמס (Patch Adams) (1998, Bungalow 78 Blue Wolf)
 - .4 איירין ברקוביץ (Erin Brockovich) (2000, Universal Pictures, Columbia Pictures, Jersey Films)
 - .5 פרשת המים (Dark Waters) (2019, Focus Features)
 - .6 הארייט: הדרך אל החופש (HARRIET) (2019, Focus Features)

מס' קורס: 68520145

שם הקורס: סוגיות במיסים בינלאומי (קורס בחירה)
שם המרצה: רו"ח שנהב מלול

שעות קבלה: יום ג' בתיאום מראש בשעות 13:00-14:00

דואר אלקטרוני: shenhavm@post.bgu.ac.il

משך הקורס: 3 שעות סמסטריאליות

תיאור הקורס:

מטרת קורס זה היא להפגיש את התלמידים עם עקרונות היסוד והמגמות העיקריות בדיני המס הישראליים כיום, תוך התמקדות בפקודת מס הכנסה בארץ ובהיבטים במיסוי בינלאומי, כמו כן בקורס נדון בסוגיות מרכזיות במיסוי מלכ"רים ומוסדות ציבור.

לקורס שלושה חלקים עיקריים:

חלק ראשון מהווה מבוא כללי לקורס, הכולל הגדרות מס הכנסה, בסיס דיווח, סוגי הכנסות, חיובי המס ברשויות מקומיות ומוסדות ציבור רפורמות מס בישראל ברשויות מקומיות ומלכ"רים.

חלק שני יעסוק במיסוי יחיד, ובמיסוי מוסדות ציבור ומלכ"רים, חישוב מס הכנסה, נקודות זיכוי, פטורים והטבות מס, הטבות המיסוי הפנסיוני בקופות גמל וקרנות השתלמות.

חלק שלישי יעסוק במיסוי בינלאומי, בחלק זה נדון בשיטות המיסוי של תושב ישראל ותושב חוץ בישראל, חיובים בינלאומיים אומנות המס ועקרונותיהן וכללי ההקלה בגין מיסי כפל.

נושאי הקורס:

1. מבוא למיסים - הגדרת מס, אגרה, מחיר, ועקרונות שיטת המס.
2. מיסוי יחיד- חישוב מס ליחיד, הטבות מס ונקודות זיכוי וזיכויים אישיים.
3. מיסוי רשויות מקומיות ומוסדות ציבור והקלות המס.
4. תנאי הזכאות לפטור ממס הכנסה ומע"מ למלכ"רים ומוסדות ציבור.
5. תנאים להכרה כמוסד ציבורי לעניין תרומות (סעיף 46).
6. מיסוי קרנות השתלמות לעצמאי ושכיר.
7. פיצויי פיטורים-חוק פיצוי פיטורים, הטבות מס במשיכת פיצויים.
8. פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירה למגורים.
9. חיובים בינלאומיים - אמנות מס ועקרונותיהן.
10. כללי הקלה בגין מיסי כפל.

דרישות הקורס:

הציון נקבע בהתבסס על שני מרכיבים
הגשת תרגילים - 10%

מבחן מסכם - 90% במידה ולא יהיה ניתן לקיים בחינה בקמפוס הבחינה תתקיים בזום.
ישנה חובת הגשה של תרגילים לאורך הסמסטר (ניתן לוותר על הגשה של תרגיל אחד בלבד).

ביבליוגרפיה:

מיסוי יחיד

פקודת מס הכנסה סעיפים: 1,2,3,9,11,33-47,58,121,122,124
שיעורי המס – סעיף 121, 121ב, 122 והתקנות.
זיכויים אישיים ונקודות זיכוי סעיפים 10-11, 33א-46, 38-39.
קובץ הפרשנות של מס הכנסה - החב"ק.

מיסוי מלכ"ר ומוסדות ציבור

סעיף 9(2)ב לפקודת מס הכנסה- ממס בגין הכנסות "שאינן מעסק". סעיף 58 לחוק מע"מ- מדריך מע"מ למלכ"רים.
סעיף 46 לפקודת מס הכנסה- מוסדות ציבור לעניין תרומות.

מיסוי קרנות השתלמות

קופות גמל - תקנות מ"ה כללים לאישור ולניהול קופות גמל.
קרן השתלמות-לשכירים: סעיפים 3(ה), 3(ה4), 9(א16)+תקנות.

מיסוי הכנסה מדירות מגורים

פקודת מס הכנסה - סעיפים 2(1) ו-2(6).
הוראות ביצוע רשות המסים מס' 5/2007 מיום 27.02.2007
חוק מס הכנסה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים), תש"ן-1990
תקנות מס הכנסה (שיעור פחת לדירה מושכרת למגורים), תשמ"ט-1989

מיסוי בינלאומי

אמנות למניעת כפל מס - סעיף 196.
מקום הפקת ההכנסה - סעיף 4א, סעיף 68א.
סעיפים נוספים: 3א, 4א, 5(5), 14, 14א, 29, 67ב – 67א, 75ב(א)(1), 75ב(ב)(1), 85א, 89, 122א, 125ב, 125ג, 199, 200 לפקודה.
חוזר מס הכנסה 3/2001, "סיכול תכנוני מס המבוססים על אמנות למניעת כפל מס" (22 במאי 2001).

רפורמות מס וסוגיות במיסים

Brys, B., Matthews, S., & Owens, J. (2011). Tax reform trends in OECD countries.

Dackehag, M., & Hansson, A. (2012). Taxation of income and economic growth: An empirical analysis of 25 rich OECD countries. *Journal of Economic Development*, 21(1), 93-118.

Godar, S., Paetz, C., & Truger, A. (2015). The scope for progressive tax reform in the OECD countries. *Revue de l'OFCE*, (5), 79-117.

Holzmann, R., Pouget, Y., Vodopivec, M., & Weber, M. (2011). *Severance pay programs around the world: history, rationale, status, and reforms*. World Bank.

Reimer, E., Schmid, S., & Orell, M. (Eds.). (2018). *Permanent establishments: a domestic taxation, bilateral tax treaty and OECD perspective*. Kluwer Law International BV.

מס' קורס: 685-2-0066

שם הקורס: סמינר – גישות בניהול מערכות ציבוריות

שם המרצה: פרופ' פני יובל

תיאור הקורס:

הקורס יבחן את תפיסות ניהול חלופיות במגזר הציבורי. הקורס נועד להקנות מושגי יסוד, ידע עדכני וכלים לחשיבה ניהולית אסטרטגית ולניתוח מערך המחויבויות, ההחלטות והפעולות הנדרשות ממנהל ברמה הביורוקרטית לעומת התנהלות אסטרטגית של נבחר ציבור על פי גישות הניהול השונות. החל מהתוויית מדיניות אסטרטגית לרשות על זרועותיה (מטרות, יעדים, עדיפויות) וקביעת דגשים ניהוליים בהתאם; הגדרת זירות הפעילות של הרשות, איתור מקורות יתרונותיה היחסיים, תפעולה, משאבי האנוש בה, מערכות מידע, ניהול מערכי השירותים בה, מערך גביית מיסים ועוד. השפעת התפיסה האסטרטגית וכלי ניהול מתקדמים על פונקציות הניהול השונות הייחודיות למגזר הציבורי, תהליך קביעת יעדים וחתימה להשגתם בטווח ארוך, אבחון הגורמים הפנימיים והחיצוניים להצלחה וכישלון הארגון, ולבסוף על הישגי הארגון המוניציפלי בכללותו. תיבחן הרלוונטיות של תפיסות ניהול שונות למנהל הציבורי ולשירותים ציבוריים והאפשרות ליישםם כשטובת הציבור מונחת לנגד עיניו.

נושאי הקורס:

1. אסטרטגיה ועקרונות של תפיסות ניהול שונות במגזר הציבורי
2. יסודות לפיתוח יכולות ניהול בארגונים מוניציפליים
3. תורת המשחקים ככלי עזר לניהול אסטרטגי
4. תשומות הניהול האסטרטגי
5. בניית תרבות ארגונית ויישומה
6. ניהול המשאב האנושי בארגון
7. קידמה טכנולוגית ואסטרטגיות שירות של ציבור התושבים
8. מנהיגות פוליטית של נבחר ציבור מול מנהיגות ביורוקרטית
9. שיטות ניהול מודרניות במגזר הציבורי

דרישות הקורס:

1. הצגת רפרט בכיתה—30% מהציון.
2. ביצוע מחקר יישומי-אמפירי, בהדרכה אישית, במטרה לבחון מימדים נבחרים של הניהול האסטרטגי (שייבחר על ידי הסטודנט באישור המרצה) ברשות מקומית נבחרת- 70% מהציון.

רשימת מקורות:

- Barzelay, Michael. (2001). The New Public Management, Berkeley, Calif. : University of California Press.
- Behn, R.D. (2014). The PerformanceStat Potential: A Leadership Strategy for Producing Results. Washington, D.C: Brookings Institution Press.
- Efraim, Turban. (2004). Electronic commerce 2004: A Managerial Perspective, N.J.: Prentice Hall.

- Hill, Charles W.L, and Jones, Gareth R. (2000). Strategic Management, An Integrative Approach, (5th Edition) Boston: Houghton Mifflin.
- Meier, K.J., O'Toole Jr. L.J., Boyne. G.A., and Walker R.M. (2007). "Strategic Management and the Performance of Public Organizations: Testing Venerable Ideas against Recent Theories", Journal of Public Administration Research and Theory, 17:357–377
- Moore, M.H. (2013). Recognizing Public Value. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.
- Moore, M.H. (2014). 'Public value accounting: Establishing the Philosophical Basis.' Public Administration Review, 74(4): 465-477.
- Paul J. (2000). Strategic management for the public services, Buckingham: Open University Press.
- Rumelt, R. P., Schendel, E. D., and Tece, D. J. (eds.), (1994). Fundamental Issues in Strategy, Boston: Harvard University Press.
- Sher-Hadar, N., Lahat, L., and Galnoor, I. (2021). *Collaborative Governance*. Palgrave Macmillan, Cham.

- בן-אליא, נ. (1996). מעבר לניהול אסטרטגי בשלטון המקומי. ירושלים: מכון פלורסהיימר.
- היט, מ. א., איירלנד, ד. ר., והוסקיסון, ר. א. (2005). ניהול אסטרטגי תרות וגלובליזציה, (מהדורה עברית) תל-אביב: הוצאת האוניברסיטה הפתוחה.
- הרשקוביץ, ש. (1997). "תכנון וניהול אסטרטגי ויישומם במינהל הקהילתי" בתוך: שמיד, ה. המינהל הקהילתי מגמות ותמורות, חלק ב': 425-475.
- יסודות השלטון המקומי, (2004). תל-אביב: הוצאת האוניברסיטה הפתוחה.
- לוי, ע. (2008). ניהול ומנהיגות: שינוי וחדשנות. בנימינה: רימונים.
- מינצברג, ה., אלסטרנד, ב. ולאמפל, ג'. (2006). ספארי אסטרטגיות: סיור מודרך בערבות הניהול האסטרטגי. (מהדורה עברית) תל-אביב: הוצאת פקר. (תרגום: אפרת אביסרור).

מס' הקורס: 68520126

שם הקורס: מו"פ בתעשייה ובמגזר הציבורי (קורס בחירה)

שם המרצה: ד"ר גלעד גולוב

תאור הקורס

מהו מחקר ופיתוח? כיצד הפכה מדינת ישראל ל-Startup nation? איך נוכל להמשיך לשמור על היתרון התחרותי שלנו? הקורס יעסוק ביזמות, חדשנות, מחקר ופיתוח. בקורס נלמד את התהליכים המובילים את ההתפתחות האנושית עם דגש על טכנולוגיה, מדע, המצאות, וקנין רוחני. במהלך הקורס יתנסו הסטודנטים בסימולציה של ביצוע פרויקט מו"פ וירדו לעומקם של מקורות החדשנות באירגוניים. הקורס יעסוק בחדשנות בכל תחומי התעשייה השירותים. במגזר הציבורי, לרבות תעשייה מסורתית, חינוך ועוד.

מטרת הקורס:

הקניית ידע מעשי ותאורטי בתחום ניהול ותפקוד מערכות העוסקות מו"פ בתעשייה, בשירותים ובמגזר הציבורי

נושאי הקורס

מפגש	נושאי המפגש	פרוט
1	הקדמה ורקע – מקורות הקידמה	מקורות הקידמה -סקירה על ההתפתחות הטכנולוגית של האנושות, תנאי בסיס למו"פ
2	מונחי בסיס	מונחי בסיס בתחום החדשנות, יזמות, מו"פ, - שילוב במבנה החברה/תאגיד ציבורי
3	אסטרטגיה מקדמת חדשנות	אסטרטגיה – קביעת המדיניות האסטרטגית של החברה/תאגיד ציבורי בשילוב תהליכים מקדמי מו"פ
4	אפיון מוצרים ותהליכי מו"פ	ניתוח ואפיון מוצרים וותהליכים לסוגי החדשנות השונים לרבות חלוקה ודוגמאות – חדשנות מהפכנית/אבולוציונית
5	גיוס מימון	מימון, גיוסי כספים ומנגנוני ניהול סיכונים בהשקעות בפרויקטי מו"פ ובחברות הזנק, מודלים אנליטיים לניהול סיכונים בהשקעות בחדשנות טכנולוגית
6	תפקיד המו"פ במחזוריות חיי המוצר	מודל מחזוריות חיי המוצר או הטכנולוגיה והשילוב שלו עם האצת החדשנות ותפקיד המו"פ בחברה/תאגיד ציבורי
7	מנהיגות מקדמת מו"פ וחדשנות	תפקיד הדירקטוריון/המנכ"ל/הנהלה בייזום, קידום וביצוע מדיניות חדשנות מו"פ בחברה/תאגיד ציבורי
8	מדיניות תמיכה ממשלתית ובינלאומית	מדיניות תמיכה ממשלתית ובינלאומית במו"פ, נתונים, מנגנונים ורציונל

9	חברות מופת	ניתוח חברות מופת בתחום החדשנות הטכנולוגית והמו"פ. ניתוח מיזמים שכשלו. מודלים אנליטיים לקביעת רמת ההשקעה בחדשנות טכנולוגית הנדרשת בחברות שונות
10	מניעת זליגת ידע	הגנה על פירות הידע בחברה/תאגיד ציבורי
11	משאבי אנוש	סוגיות ייחודיות בניהול משאבי האנוש העוסקים במו"פ
12	מצגות סטודנטים	הצגת הפרויקטים שבוצעו ע"י הסטודנטים
13	תחזיות לעתיד	מה צופן לנו העתיד, בניית תחזיות טכנולוגיות סיכום הקורס והשלמות

דרישות הקורס:

1. נוכחות בשתי הרצאות בהן הסטודנטים יציגו עבודה בנושא פרויקט בתחום המו"פ (30% מהציון הסופי)
2. מבחן (70% מהציון הסופי).

בשל משבר הקורונה ההערכה החלופית בסמסטר ב' תשפ"ב הינה עבודה מסכמת- 70% במקום בחינה.

ביבליוגרפיה

1. Akhilesh, K. B. (2014). *R & D Management*. New Delhi: Springer.
2. Jain, R., Triandis, H. C., & Weick, C. W. (2010). *Managing research, development and innovation: Managing the unmanageable* (Vol. 34). John Wiley & Sons.
3. Maital, S., & Seshadri, D. V. R. (2012). *Innovation management: strategies, concepts and tools for growth and profit*. SAGE Publications India.
4. Richard, C. D., & Byers, T. (2005). *Technology ventures: from idea to enterprise*.
5. Roussel, P. A., Saad, N. K., & Erickson, T. J. (1991). *Third generation R&D, Arthur D. Little Inc., Harvard Business School Press, Boston*.
6. Wingate, L. M. (2014). *Project management for research and development: guiding innovation for positive R&D outcomes*. CRC press.

מס' קורס: 685-20102

שם קורס: תחרות לא משוכללת, רגולציה ורווחה (קורס בחירה)

שם המרצה: ד"ר אופיר רובין

תאור הקורס

מטרתו העיקרית של הקורס היא להקנות לתלמידי ניהול ומדיניות ציבורית את הכלים להבין את מורכבותם של שווקים ותעשיות בעולם המודרני, את הבעיות בתפקודם היעיל של שווקים על רקע היווצרותה של תחרות בין מעטים, ולכן את הצורך ברגולציה ממשלתית להסדרת הפעילות הכלכלית בשווקים אלו. כידוע, רוב השווקים בעולם המציאותי רחוקים מלענות על הקריטריונים של מודל השוק המשוכלל הנלמד במסגרת קורסי היסוד בכלכלה. בתעשיות אלו קיימת לרוב אינטראקציה אסטרטגית בין מספר מצומצם של "שחקנים", מה שמוביל לרוב לסטייה ניכרת מתוצאות תחרות משוכללת. בעיות כגון תיאומי מחירים, קרטליזציה, מונופולים ומונופולים טבעיים ועוד רבות אחרות הן פועל יוצא של אינטראקציה זו.

במסגרת הקורס יפותחו כלים לניתוח והבנת תופעות אלו והשלכותיהן הכלכליות, תוך שימת דגש על רגולציה המיועדת להסדיר ו"לתקן" את עיוותי כלכלת השוק החופשי, בדגש על רשות התחרות אשר אמונה על נושא זה. לצד למידה של מודלים תאורטיים ינותחו במהלך הקורס מקרי בוחן אקטואליים במשק הישראלי. הקורס אינו מיועד בהכרח לסטודנטים בעלי רקע מוגבר בכלכלה. רוב הכלים והמושגים הכלכליים בשימוש בקורס יפותחו במהלכו.

מבנה הקורס

לקורס שלושה חלקים עיקריים:

- (1) חלק ראשון מהווה מבוא כללי לקורס, וכולל את עקרונות השוק התחרותי, מושגים מרכזיים בחשיבה הכלכלית כגון יעילות פרטו, רווחה כלכלית ועוד. כמו כן, נלמד את יסודות תורת המשחקים, ככלי עזר לבחינת התנהגות אסטרטגית בין פירמות בשווקים עם תחרות מוגבלת.
- (2) חלק שני מתמקד בניתוח מבנה שווקים ותחרות בין מעטים, תוך שימת דגש למונופולים, קרטלים, ואוליגופולים. אסטרטגיות המחרה והשפעתן על הרווחה הכלכלית במשק. אפליות מחירים, הסדר כובל.
- (3) חלק שלישי ואחרון מתמקד בתורת הרגולציה, בהיבט התיאורטי ובהיבט המעשי, תוך שימוש במספר מקרי בוחן עדכניים במשק הישראלי.

נושאי הקורס

1. מושגי יסוד בחשיבה כלכלית
2. השוק התחרותי כמנגנון יעיל להקצאת משאבים במחסור
3. מושגי יסוד בתורת המשחקים

4. מבנה שווקים, ומודלים של תחרות בין מעטים: מונופולים, קרטלים, אוליגופולים
5. רגולציה: מושגי יסוד, מטרות, כלים ואמצעים לרשותו של הרגולטור, רשות התחרות. חוק התחרות הכלכלית.
6. רגולציה של זכויות יוצרים ופטנטים
7. מונופולים טבעיים: הצגת הבעיה, רגולציה, תמחור, הפרטה
8. דיון במקרי בוחן בהקשר של רגולציה והפרטה.

דרישות הקורס

1. בחינה 80%.
- במידה ובשל משבר הקורונה לא ניתן יהיה לקיים בחינה בקמפוס, יינתן מבחן מקוון בזמן קצוב.
2. שלושה תרגילים להגשה 20%
3. קריאות חובה אשר יפורסמו במהלך הקורס

ביבליוגרפיה

1. Baker, D. (2003). The Artistic Freedom Voucher: An Internet Age Alternative to Copyrights. Washington, DC: Center for Economic and Policy Research. [http://www.cepr.net/publications/ip_2003_11.pdf].
2. Carlton, D. W., & Perloff, J. M. (2000). Modern industrial organization. 3rd Edition Reading, MA: Addison-Wesley.
3. Gronau R. (2007). Regulation-the Corridor to Liberalization: the Experience of the Israeli Phone Market 1984-2005. Journal of Regulatory Economics 32(3):287-311.
4. Hovenkamp, H. (2020) Principles of Antitrust, second Edition. West Academic Publishing.
5. Peltzman S. (1976). Toward a More General Theory of Regulation, the Journal of Law and Economics 19(2): 211-15.
6. Posner, R. A. (1999). Natural monopoly and its regulation. 30th Anniversary Edition, Cato Institute.
7. *Sullivan, E. T., & Harrison, J. L. (2019). Understanding Antitrust and its Economic Implications. Seventh Edition, Carolina Academic Press.
8. Viscusi, W. K., Harrington Jr, J. E., & Vernon, J. M. (2005). Economics of regulation and antitrust. MIT press.

9. *אלי גולדשטיין ומיכאל תבור, מונפול – מודלים של תחרות לא משוכללת, הגבלים עסקיים ורגולציה, הוצאת לומדון, 2012.

10. אביעד חפץ, תורת המשחקים ושימושה בכלכלה ובניהול, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, 2014.

11. אדם סמית, עושר העמים, תרגום יריב עיטם ושמשון ענבל, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, 1996

מקורות אינטרנטיים

12. אתר רשות התחרות <https://www.gov.il/he/departments/competition/govil-landing-page>

13. משרד האוצר, הוועדה לצמצום ריכוזיות

<http://mof.gov.il/Committees/Pages/CentralizationDecreaseCommittee.aspx>

14. משרד ראש הממשלה, תורת הערכת השפעת רגולציה – מדריך ממשלתי

<http://www.pmo.gov.il/policyplanning/mimshal/Documents/hashpaotregulatzya.pdf>

15. מכון ון-ליר – הפרטה, רגולציה ואחריות המדינה <http://hazan.kibbutz.org.il/cgi->

webaxy/sal/sal.pl?lang=he&ID=969775_hazan&act=show&dbid=sections&dataid=67

*קריאת חובה